

ಸೋಲಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಹೊಸ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ರೊಟ್ಟಿ ಹಬ್ಬ:

ಒಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಮಹಾದೇವಸ್ವಾಮಿ, ಡಿ

ಮಹಾದೇವಸ್ವಾಮಿ, ಡಿ
ಸಂಶೋಧಕರು
ಮಾನವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ
ವಿಭಾಗ, ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿ,
ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ,
ಮೈಸೂರು

ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 342ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 50 ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲೂ ತನ್ನದೇಯಾದ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಲೋಕೋಪ ಸಮಿತಿಯು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಆದಿಮ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ, ನಾಚಿಕೆಯ ಸ್ವಭಾವ ಹಾಗೂ ಹಿಂಜರಿಕೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಮಾನದಂಡಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 50 ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸೋಲಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಯ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ 45ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ 50 ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಜೇನುಕುರುಬ ಮತ್ತು ಕೊರಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಾಕ್ಷರತೆ, ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ತಟಸ್ಥ ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಕನಿಷ್ಠ ಜೀವನಾಧಾರ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಆದಿಕಾಲದ ಬೇಸಾಯ (ವ್ಯವಸಾಯ ಪೂರ್ವ), ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪದ್ಧತಿ ಮುಂತಾದ ಮಾನದಂಡಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿ ಬುಡಕಟ್ಟು (Particularly Vulnerable

Tribal Groups)ಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. (ಉಲ್ಲೇಖ-ಎಸ್.ಕೆ.ಚೌದರಿ-2005). ಮಾನವನು ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲು, ಗೆಡ್ಡೆ-ಗೆಣಸು, ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಸಿ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿಂದು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ. ನಂತರ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಕಾಡ್ಡಿಜ್ಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸಿಲುಕಿ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವಂತಹ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿಂದಾಗ, ಸುಟ್ಟ ಆಹಾರದ ರುಚಿ ತಿಳಿದು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಮಾನವ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗತೊಡಗಿದಾಗ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ನದಿ ದಡಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಅದು ಮಾನವನ ಆಹಾರದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪೂರೈಸಿತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಮಾನವ ಸಸ್ಯಾಹಾರ ಮತ್ತು ಮಾಂಸಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಗುತಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಲಾನುಗುಣವಾಗಿ ಬಳಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಇಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ನೆಲೆ ನಿಂತು ತನ್ನದೆಯಾದ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವಿಸತೊಡಗಿದ್ದಾನೆ. ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಸೋಲೋಗರು ಇಂದಿಗೂ ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಇಂದಿಗೂ ಇವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವರ ಮೂಲ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಳವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದಿವಾಸಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 50 ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿವೆ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ನಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು.

- ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ಸೋಲೋಗ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಅಚರಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು

ಸೋಲೋಗ ಜನರು ರೋಟ್ಟಿ ಹಬ್ಬ ಮತ್ತು ಹೊಸ ರಾಗಿ ಹಬ್ಬ ಅಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು.

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಾನ:

ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ:

ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಲೈಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲನ ಕೋಣನ ಕೆರೆ, ಆನೆದಿಬ್ಬ, ಮಾವತ್ತೋರು, ಪೊಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಅವಲೋಕನ ವಿಧಾನ:

ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೋಲಗರ ಹಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಹ ನೆಲೆಸಿದ್ದು, ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಂದರ್ಶನ ವಿಧಾನ:

ಕ್ಷೇತ್ರಾಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಸೋಲಗರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬದಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಂದಲೂ ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ ನಡೆಸಿ ಅವರ ಜೀವನ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಐತಿಹ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು.

ಹೊಸರಾಗಿ ಹಬ್ಬ :

ಸೋಲಗರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ಈ ಹಬ್ಬವು ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅಥವಾ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ತಿರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಆ ದಿನದಂದು ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಬ್ಬದ ದಿನದಂದು ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರು ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಇನ್ನುಳಿದವರು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಮಡಿಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಸಾರಿಸಿ ಸಂಜೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಬ್ಬದ ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ ಮೊದಲ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ತುತ್ತನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ಎಂದರ್ಥ, ಹೀಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಬ್ಬವಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ ಈ ಹಬ್ಬವು ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಜೆ ಅಡುಗೆ ತಯಾರಿಸಿದ ನಂತರ ಸೋಲಗರ ಐದು ಜನ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು ಆ ರಾತ್ರಿ ಬಾಳೆ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಪೋಷಿಸಿ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಬೇರೆ ಜಾತಿ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೂ ಈ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಹೊಸರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ, ಅನ್ನ ಸಾಂಬರ್, ಪಲ್ಯ ಜೊತೆಗೆ ಪಾಯಸ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಚೊಂಬಿನಿಂದ ನೀರು ತುಂಬಿಸಿ ಜೊತೆಗೆ ಕಳಸವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೂ ಮುಡಿಸಿ ಗಂಧದ ನಾಮಗಳನ್ನು ಬಳಿದು ಮನೆಯ ಮೊದಲ ಹಿರಿಯರು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಉಳಿದವರು

ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಸುವುದು. ಈ ಪೂಜೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹಿರಿಯರ ಜೊತೆ ಬಾಳೆಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಊಟವನ್ನು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ. ಈ ಹಬ್ಬವು ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಕುಟುಂಬದವರು ಸೇರಿ ಆಚರಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಹಬ್ಬವಾಗಿದೆ.

ರೋಟ್ಟಿಹಬ್ಬ :

ಸೋಲಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯ ನಂತರ ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ ವರ್ಷದಲ್ಲ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆ ಕೈ ಸೇರುತ್ತದೆ, ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ರೋಟ್ಟಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಸುಗ್ಗಿಯ ಹಬ್ಬವೆಂದು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೋಟ್ಟಿಯ ಹಬ್ಬವನ್ನು "ರೋಟ್ಟಿಯ ಪೋರ" ಎಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಸೋಲಗರಿಗೆ ಈ ಹಬ್ಬ ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಬ್ಬ, ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ದಿನದಂದು ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೆಳಕಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಮುನ್ನ ಊರಿನ ಯಜಮಾನರು ಹಬ್ಬದ ದಿನವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಜಮಾನರು, ಕೋಲುಕಾರ, ಚಲುವಾದಿ ಹಾಗೂ ಪೋಡಿನ ಜನರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಸರದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಬ್ಬದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಹಾಗೂ ರಾಗಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸೋಲಗನು ಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸಲು ಸಹಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪೋಡಿನಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬದ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಜೊತೆಗೆ ಯಜಮಾನರುಗಳು ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪೂಜಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಂದು ತರುತ್ತಾರೆ.

ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಪೂಜಾರಿಯು ಉಪವಾಸ ಇರಬೇಕು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಹಾರ ತಯಾರಿಸುವ ಒಲೆಗೆ ಪೂಜಾರಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಮಡಿಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಈ ದೇವರ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಅಡುಗೆ ತಯಾರಿಸಲು ಪವಿತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದರ್ಥ, ಅಪಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಸೋಲಗ ಜನರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಗಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಕಲಸಿ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ತಟ್ಟ ಕೆಂಡಕ್ಕೆಟ್ಟು ಬೇಯಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟದ ರೋಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೆಂಡ ರೋಟ್ಟಿ ಎನ್ನುವರು ಈ ರೋಟ್ಟಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸೊರೆಕಾಯಿ ಪಲ್ಯ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಪಲ್ಯವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಅಡುಗೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ತಂಬಡಿ ದೇವತೆಯ ಬಳಿ ಬಂದು ದೇವರ ಪೀಠದ ಮುಂದೆ ಐದು ಬಾಳೆಯ ಎಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಸಿದಂತಹ ರೋಟ್ಟಿ ಪಲ್ಯವನ್ನು ಎಡೆ ಹಾಕಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವರು. ದೇವರು ಎಡೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮುಖಮಾಡಿ ನಿಂತು ಅನಂತರ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಸಿ ದೇವರಿಗೆ ಹೂವು ಒಡ್ಡಿ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು ದೇವರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು

ಕಿಲಯೋ ಕಿಲಯೋ ಎಂದು ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗುವರು ಯಾರ ಮೇಲಾದರು ಮೈದುಂಚಿ ಬಂದ ದೇವರನ್ನು ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಬೆಳೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಮುಂತಾದ ಗಂಭೀರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುವರು. ಈ ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಂದಿರುವ ನೆಂಟರು, ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹಾಗೂ ಪುರುಷರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೂರಿಸಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಸಹ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಚ್ಛಿಸುವವರು ಭೋಜನದಲ್ಲ ಭಾಗವಹಿಸುವರು. ಮುತ್ತುಗದ ಎಲೆಯಲ್ಲ ರೋಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಪಲ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಊಟಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಮೂಹಿಕ ಊಟದ ನಂತರ ಮನರಂಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 'ಗೋರುಕ' 'ಹಾಡುಕೆ' ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರು ಕೂಡಿ ಕುಣಿಯುವುದು ಹಾಡುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಹೆಂಗಸರು ಹಾಡುಕೆ ಮತ್ತು 'ಗುಜ್ಜಿಯಾರೆ' ಹಾಡನ್ನು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸೂರ್ಯ ಮೂಡುವವರೆಗೂ ಕುಣಿದು ಹಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸೋಲಗರ ಬದುಕು ಕಾಡುಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೋಲಗರ ಬದುಕು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು ಪರಸ್ಪರರು ಒಟ್ಟು ಗೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಏರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಬೆಳೆಯನ್ನು ದೇವರು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ. ಸೋಲಗರಿಗೆ ಈ ಹಬ್ಬವು ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲ ಇದು ಕೂಡ ಒಂದು.

ಚಳಿಗಿರಿರಂಗನ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲ ರೋಟ್ಟಿಹಬ್ಬವನ್ನು ಇಷ್ಟ ದೈವ ಜಡೇಸ್ವಾಮಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಅರ್ಪಿಸಿದ ನಂತರ ಕೊಂಡದಲ್ಲ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹಾಯಿಯುವ ಮೂಲಕ ಸಂಭ್ರಮದ ಕೊಂಡೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸೋಲಗರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗವಾದ ತೋಪಿನ ಮಹದೇಶ್ವರ, ಜಡೇಸ್ವಾಮಿ ಬೇದರಾಯ ಹಾಗೂ ಬಸಪ್ಪಕುಲದವರು ಇಲ್ಲ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಈ ರೋಟ್ಟಿಹಬ್ಬಕ್ಕೆ 25 ಮೋಡುಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಗೆ ಭಕ್ತರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸೂರ್ಯಕುಲದವರು ಈ ಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರೋಟ್ಟಿ ಹಬ್ಬ ಎನ್ನುವರು. ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ಜಾನಪದ ಪರಿಸರ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಹಾಡುಕೆ ಗೀತೆಗಾಯನಕ್ಕೆ ನೃತ್ಯಮಾಡಿ ಈ ಮೂಲಕ ದೇವರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇದೆ.

ಹಬ್ಬದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ದೇಗುಲದ ಮುಂಬಾಗ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಡು ಹೂವು ಅಂಬುಗಳಿಂದ ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ದೊಡ್ಡಸಂಪಿಗೆ ಪೋಡಿನಲ್ಲ "ಮರವೇ ನಮಗೆ ನೆರಳನ್ನು ಕೊಡುವ" ಎಂದು ಪರಿಸರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು

ಗಿರಿಶಿಖರಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳದ ರಾಗಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುತ್ತುಗದ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಡೇಸ್ವಾಮಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ರೊಟ್ಟಿ ಹಬ್ಬದ ಪದ್ಧತಿ ಇನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಉಪಸಂಹಾರ:

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 342ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 50 ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸೋಲಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಯ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ-45 ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸೋಲಗ ಸಮುದಾಯದವರು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಪ್ರಾಣಿ- ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ, ಗುಡ್ಡೆ-ಗೆಣಸುಗಳನ್ನು ಅಗೆದು-ತೆಗೆದು ತಿಂದು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು, ಇದೇ ಅವರ ಜೀವನವಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಬದುಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯ್ದೆಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಇವರುಗಳು ಕಾಡಿನಿಂದಿಚ್ಛೆಗೆ ಬಂದು ಹಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವರ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯಲ್ಲೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಅನ್ನ, ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ, ಜೋಳದಮುದ್ದೆ, ಗಂಜಿ, ಸೊಪ್ಪುಗಳು, ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಸು, ಕುರಿ, ಆಡು, ಕೋಳಿ, ಮೀನಿನ ಮಾಂಸ ಮುಂತಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇವರುಗಳು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸದೆ (ತೊಳೆಯದಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು) ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಆ ಆಹಾರವು ರುಚಿ ಮತ್ತು ಸತ್ವ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಮುದಾಯದವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಬಂಧ ಹಬ್ಬಗಳು, ಹೊಸರಾಗಿ ಹಬ್ಬ, ರೊಟ್ಟಿ ಹಬ್ಬ, ಮುನಿಮಾಡುವುದು, ಸಂಕಮ್ಮನ ಹಬ್ಬ, ದನದ ಹಬ್ಬ, ಕರುವಾಡು, ಮಾರಿಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಕಂಬತರುವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅಂದರೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಆಚರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಈ ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹಾಗೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲದೆ ಇವರು ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲೂ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಮಲೈ ಮಹದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಜಾತ್ರೆಗಳು, ಬಳಗಿರಿಂಗ ಸ್ವಾಮಿಯ ಜಾತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೀಕುನಾಟನ ಜಾತ್ರೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಜಾತ್ರೆಗಳನ್ನು

ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯದವರೇ ಆಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಥಳಗಳ ಅಕ್ಕ-ಪಕ್ಕದಲ್ಲ ಇವರು ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಿಳಿದಿರುವ ಬೆಳೆಗಳು ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ತಾವು ಬಿಳಿದಿರುವ ಪಸಲುಗಳು ಮನೆಗೆಬಂದು ತಲುಪಿದ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಹಬ್ಬದ ಸಮೀಪದಲ್ಲ ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಳ ಬಂದಿತ್ತೆಂದು ಹೊಸರಾಗಿ ಮತ್ತು ರೂಝಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಡಿಗಳ ಜನರು ಸೇರಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಮಧು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ(2002) ಕರ್ನಾಟಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಕ್ಷತ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.
2. ಸುನಂದಮ್ಮ.ಎನ್. (2011)ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಅಭಿರುಚಿ ಗಣೇಶ್ ಸರಸ್ವತಿಪುರಂ ಮೈಸೂರು.
3. ಬೋರಲಂಗಯ್ಯ, ಹಿ.ಜಿ.ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾಕರ ಎ.ಎಸ್.(2008) ಆದಿವಾಸಿ ಆಖ್ಯಾನ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೊಂದು ಆಕಾರ, ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೊಸಪೇಟೆ.
4. Bhat H.K and Joshi P.C,Vijayendra,B.R (2013) Indian Medical Anthropology (ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ- Concept publishing company pvt. Ltd. New Delhi.